

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΩΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΕΚΠΑ

Οδηγίες για γονείς

Φλεβοκέντηση

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ:
ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΜΑΤΖΙΟΥ, ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ ΒΛΑΧΙΩΤΗ

Τι είναι η Φλεβοκέντηση;

Φλεβοκέντηση ή φλεβική προσπέλαση είναι η διαδικασία τοποθέτησης καθετήρα σε φλεβικό αγγείο, προκειμένου να αποκτήσουμε πρόσβαση στον ενδαγγειακό χώρο, δηλαδή στη φλέβα. Η φλεβοκέντηση γίνεται για:

- Λήψη αίματος για εργαστηριακές εξετάσεις
- Χορήγηση υγρών
- Χορήγηση φαρμάκων
- Χορήγηση αίματος και παραγώγων του

Ήξερες ότι;

Το αίμα κυκλοφορεί μέσα στο σώμα με πολλούς μικρούς σωλήνες: τις αρτηρίες και τις φλέβες. Για να γίνει η φλεβοκέντηση (τσιμπήμα), πρέπει πρώτα να επιλέξουμε μια φλέβα που είναι ακριβώς κάτω από το δέρμα. Για να πάρουμε αίμα, πρέπει το παιδί να σφίξει τη γροθιά του, όπως στην εικόνα, έτσι ώστε να έχουμε πιο πολύ αίμα στις φλέβες του. Επιπλέον, ο νοσηλευτής τοποθετεί την περίδεση (λάστιχο) όπως φαίνεται στην εικόνα. Με την ανωτέρω διαδικασία επιτυγχάνεται αποτελεσματικότερη και ευκολότερη φλεβοκέντηση. Ανάλογα με την ηλικία, χρησιμοποιούμε μικρό καθετηράκι ή πεταλούδα (βελόνα πολύ λεπτή), με τα οποία τσιμπάμε το δέρμα και έτσι μέσω της βελόνας, το αίμα διοχετεύεται στο φιαλίδιο.

Σημαντικό!

- Στα παιδιά δεν αρέσει η φλεβοκέντηση (τσιμπημα), για αυτό πρέπει να γίνει εύκολη η διαδικασία.
- Πολλά παιδιά πριν και κατά τη διαδικασία της φλεβοκέντησης αντιδρούν με διαφόρους τρόπους, όπως με κλάμα, επιθετικότητα και άρνηση συνεργασίας.
- Πολλά παιδιά, όμως, που έχουν καλές προηγούμενες εμπειρίες και γνωρίζουν πολύ καλά τι πρόκειται να γίνει είναι ήσυχα και συνεργάσιμα.
- Μερικές φορές σε κάποιες εξετάσεις αίματος, το παιδί δεν πρέπει να φάει και να πιει πριν τη φλεβοκέντηση. Γι' αυτό ενημερώνεστε από τους νοσηλευτές.

Για να προετοιμαστεί καλύτερα το παιδί και να έχει λιγότερο φόβο...

Πριν τη φλεβοκέντηση, ο νοσηλευτής ή ο ιατρός εξηγούν τη διαδικασία στο παιδί και τους γονείς και τους καθησυχάζουν. Είναι πολύ σημαντικό να κατανοήσει το παιδί και οι γονείς γιατί και πώς γίνεται η διαδικασία της φλεβοκέντησης. Πολλές μελέτες αναφέρουν ότι όταν το παιδί γνωρίζει τη διαδικασία, τότε θα φοβάται λιγότερο και θα συνεργάζεται καλύτερα.

Κατά τη διάρκεια της φλεβοκέντησης το παιδί πρέπει να γνωρίζει ότι:

Οι γονείς του, μπορούν να είναι δίπλα του και να του κρατούν το χέρι ή μπορεί να καθίσει στην αγκαλιά τους για να το βοηθήσουν να μείνει ακίνητο. Επίσης, μπορούν να του διαβάσουν ένα παραμύθι ή να του τραγουδήσουν ένα τραγούδι. Οι γονείς του μπορεί να το βοηθήσουν να μείνει ήρεμο, χρησιμοποιώντας μουσική και άλλα μέσα που θεωρούν ότι θα το καθησυχάσουν.

Για να μειωθεί ο πόνος τοποθετείται αναισθητική κρέμα στα πιθανά σημεία φλεβοκέντησης (EMLA)

- **Η αναισθητική κρέμα:** Τοποθετείται πριν τη φλεβοκέντηση, στο σημείο που θα γίνει το τσίμπημα, είναι πολύ αποτελεσματική, καθώς προκαλεί τοπική αναισθησία στο δέρμα και το παιδί δεν πονάει.
- **Πού τοποθετούμε την κρέμα:** Ιατρός ή νοσηλευτής που θα κάνει τη φλεβοκέντηση, αρχικά ψάχνει τη φλέβα τοποθετώντας την αιμοστατική ταινία (λάστιχο) και στα πιθανά σημεία τοποθετεί την αναισθητική κρέμα (EMLA).
- **Πότε τοποθετούμε την κρέμα:** 30 λεπτά έως και 1 ώρα πριν τη φλεβοκέντηση, οι γονείς ή ο νοσηλευτής τοποθετεί την αναισθητική κρέμα σε ένα ή διαφορετικά σημεία που πιθανόν να τσιμπήσει.
- **Πώς τοποθετούμε την κρέμα:** Τοποθετούμε την κρέμα στο σημείο φλεβοκέντησης για 30 λεπτά έως 1 ώρα και μετά το καλύπτουμε με μια αδιάβροχη αυτοκόλλητη επίδεση πολύ καλά.
- **Πότε αφαιρούμε την κρέμα:** Περίπου 15 λεπτά πριν τη φλεβοκέντηση, αφαιρούμε το αυτοκόλλητο ή την κρέμα.

Κατά τη διάρκεια της φλεβοκέντησης

- Το παιδί ανάλογα με την ηλικία του μπορεί να παρακολουθεί τη διαδικασία. Η διαδικασία διαρκεί λίγα λεπτά.
- Δίπλα του είναι η μητέρα του ή νοσηλεύτης που του κρατά το χέρι, του διαβάζει παραμύθι ή εφαρμόζει άλλη μέθοδο απόσπασης της προσοχής.

Σημαντικό!

Κατά τη διάρκεια του τσιμπήματος το παιδί πρέπει να μείνει ακίνητο και ήσυχο.

Μπορεί μια φλέβα να χαθεί;

Η φλεβοκέντηση, ιδιαίτερα σε πολύ μικρά παιδιά, είναι μια διαδικασία τεχνικά δύσκολη (λόγω του μεγέθους και της ορατότητας των φλεβών), με αποτέλεσμα κάποιες φορές να αποτυγχάνει. Σε κάποιες περιπτώσεις χρειάζεται να είναι δύο επαγγελματίες υγείας, ιατρός και νοσηλεύτης, που κάνουν τη φλεβοκέντηση, ένας για να προετοιμάσει τον εξοπλισμό και ο άλλος για να κάνει τη φλεβοκέντηση.

Σημαντικό!

Κάποιες φορές υπάρχει δυσκολία και αποτυγχάνει η προσπάθεια. Τότε σε αυτή την περίπτωση αφήστε το παιδί να ηρεμήσει μέχρι την επόμενη προσπάθεια φλεβοκέντησης. Είναι σημαντικό να περιορίζονται οι προσπάθειες σε 2 ή 3.

Μετά τη φλεβοκέντηση

- Το παιδί μετά τη φλεβοκέντηση χαλαρώνει τη γροθιά του.
- Πιέζει το σημείο για ένα λεπτό με ένα μικρό βαμβάκι για να μην τρέχει αίμα από το σημείο του τσιμπήματος.
- Τοποθετούμε ένα αυτοκόλλητο.

Στη συνέχεια γίνεται η φλεβοκέντηση

- Το παιδί ανάλογα με την ηλικία του, ξαπλώνει στο εξεταστικό κρεβάτι ή κάθεται άνετα στην καρέκλα ή στην αγκαλιά της μητέρας ή του πατέρα για να το βοηθήσουν να μείνει ακίνητο.
- Τοποθετείται στο μπράτσο του η περίδεση.
- Το παιδί σφίγγει δυνατά τη γροθιά του.
- Απολυμαίνεται το σημείο του τσιμπήματος.
- Με το φλεβοκαθετήρα ή την πεταλούδα τρυπάμε τη φλέβα και παίρνουμε το αίμα που χρειαζόμαστε και το βάζουμε σε ειδικά φιαλίδια.

